

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

INSTYTUT
EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI
ŻYWNOSCIOWEJ

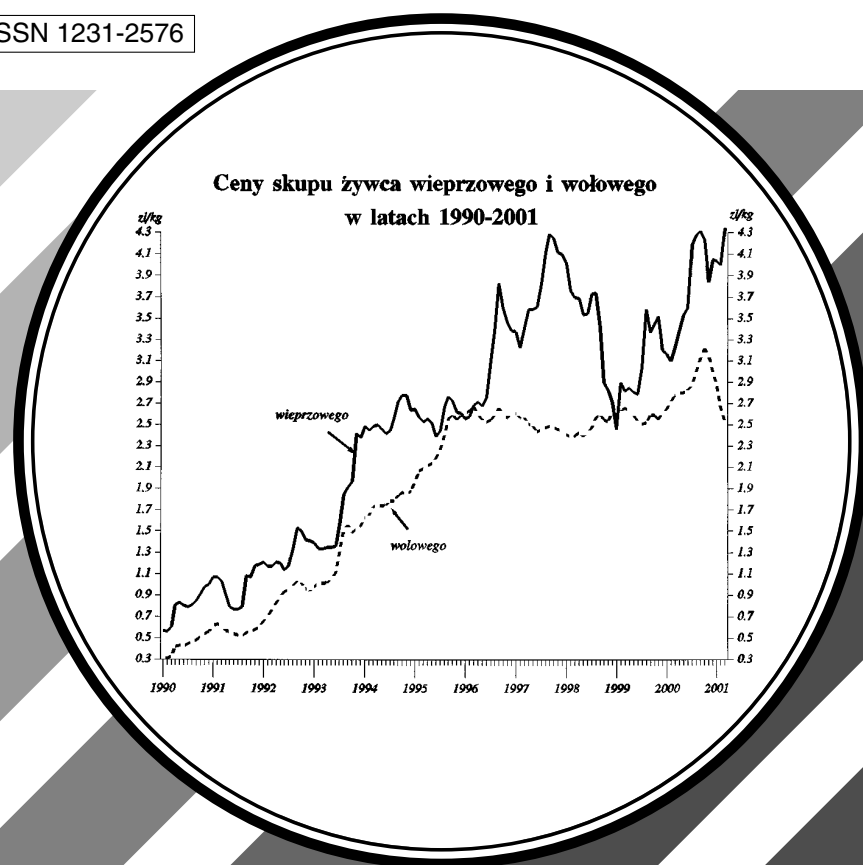
NR
20

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2576

**RAPORTY
RYNKOWE**

MAJ 2001

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów owczarskich – *D. Zawadzka*
- V. Działania ARR na rynku mięsa – *J. Kossakowska*
- VI. Przetwórstwo mięsa – *R. Urban*
- VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów raportu oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Raport przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Jan Małkowski
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 827-36-64

mgr inż. Jolanta Kossakowska
Agencja Rynku Rolnego
Tel.: (0 22) 623-25-65

mgr inż. Danuta Rycombel
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 553

dr Krystyna Świetlik
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 707

prof. dr hab. Roman Urban
Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
Tel.: (0 22) 826-25-85

mgr Danuta Zawadzka
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 448

mgr Lucyna Mieszkowska
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 595

Raport zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 15.05.2001 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Marian Brzóška (sekretarz), Tadeusz Chrościcki, Eugeniusz Gorzelak, Teresa Jabłońska-Urbaniak, Wojciech Józwiak,
Ryszard Kreft, Ewa Król-Pol, Jan Małkowski, Krzysztof Materko, Bożena Nowicka, Roman Urban, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejny raport wydany będzie w październiku 2001 r.

W serii Raporty Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek zbóż /20/ • czerwiec 2001,
2. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /13/ • czerwiec 2001,
3. Rynek rzepaku /19/ • czerwiec 2001,
4. Rynek owoców i warzyw /18/ • lipiec 2001,
5. Rynek ziemi rolniczej /4/ • lipiec 2001,
6. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /20/ • październik 2001,
7. Rynek pasz /10/ • październik 2001,
8. Rynek mięsa /21/ • październik 2001,
9. Rynek mleka /21/ • październik 2001,
10. Rynek drobiu i jaj /20/ • październik 2001,
11. Rynek ziemniaka /20/ • listopad 2001,
12. Rynek cukru /20/ • grudzień 2001,
13. Popyt na żywność /2/ • grudzień 2001.

Prenumerata roczna Raportu (2 zeszyty) wynosi 30 zł + 7% VAT.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0 22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: ierigz@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>

REASUMPCJA

W 2000 roku ogólna produkcja mięsa w wadze bitej ciepłej (łącznie z tłuszczami i podrobami) wyniosła 3114 tys. ton i była mniejsza o 5,5% niż w 1999 roku, w tym wieprzowego o 6,3% i wołowego o 10,8%. Produkcja mięsa drobiowego utrzymała się na poziomie roku poprzedniego. Ocenia się, że w 2001 roku produkcja mięsa spadnie o dalsze około 5%. Spadek dotyczył będzie w dalszym ciągu produkcji wieprzowiny o 8 i wołowiny o 13%. Produkcja drobiu prawdopodobnie wzrośnie o około 10%.

Bezpośrednią przyczyną znacznego obniżenia się produkcji mięsa przez dwa kolejne lata był mało opłacalny chów zwierząt rzeźnych. Ceny skupu trzody i bydła zbyt długo pozostawały się na niskim poziomie, a ceny pasz rosły. Nominalne ceny bydła rzeźnego przez kilka lat były mniej więcej takie same, a realnie z roku na rok malały. Ceny skupu trzody od jesieni 1998 roku aż do wiosny 2000 roku były niższe najpierw o ponad 30%, a następnie o ponad 20% od średniej ceny w roku gospodarczym 1997/98r. Tymczasem ceny zbóż w I półroczu 2000 roku przekroczyły poziom z I półrocza 1998 roku. W konsekwencji takiego rozwoju cen pogłowia bydła spadało przez trzy lata i w czerwcu 2000 roku było mniejsze niż w czerwcu 1997 roku o 14%. Pogłowia trzody spadało przez dwa lata i w lipcu ubiegłego roku było mniejsze niż w lipcu 1998 roku o 11%.

W II półroczu 2000 roku podaż zwierząt rzeźnych drastycznie zmniejszyła się, a ich ceny skupu wzrosły. W końcu 2000 roku ceny skupu bydła były wyższe niż na początku roku o około 20% i prawdopodobnie rosły by dalej, lecz załamanie popytu na wołowinę z powodu obaw przed chorobą BSE spowodowało, że perspektywy dobrej koniunktury przerodziły się w kryzys. W związku z tym przewiduje się, że w czerwcu

2001 roku pogłowia bydła po raz czwarty z rzędu zmniejszy się o kilka procent. Jest to zapowiedź dalszego spadku podaży bydła rzeźnego w tym i w przyszłym roku.

Ceny skupu trzody w II półroczu ubiegłego roku wzrosły średnio o 23% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku i osiągnęły poziom z II półrocza 1997 roku. Jednakże średnie targowiskowe ceny żyta i jęczmienia były w tym okresie wyższe aniżeli w II półroczu 1997 roku odpowiednio o 10 i 15%. Dlatego też relacje cen trzoda: zboża były węższe w tym okresie niż trzy lata temu, kiedy utrzymywała się wzrostowa tendencja w chowie trzody. Sytuacja ta była powodem braku osłabienia spadkowej tendencji chowu trzody do końca ubiegłego roku. Zainteresowanie chowem trzody wzrosło dopiero w I kwartale br. i będzie się nasilać w najbliższych miesiącach w miarę przewidywanego wzrostu cen trzody i stabilizowania się cen zbóż i pasz. Tym niemniej całkowitego wygaśnięcia spadku pogłowia trzody można oczekiwać nie wcześniej niż w końcu tego roku, bo w lipcu będzie ono jeszcze nieco mniejsze niż w lipcu 2000 roku.

Dlatego też przewiduje się, że w II półroczu bieżącego roku poziom podaży trzody będzie niższy aniżeli w II półroczu 2000 roku o 6%, a poziom cen skupu istotnie wyższy.

W 2000 roku zakup półtuszy wieprzowych przez ARR wyniósł 66,4 tys. ton, wobec 126,2 tys. ton w 1999 roku, kiedy rynek wieprzowiny był pod wyjątkowo silną presją podaży. W bieżącym roku wsparcie rynku wieprzowiny przez ARR jest właściwie nieistotne. W I kwartale zakupiono 6,6 tys. ton półtuszy, gdyż w kwietniu ceny rynkowe były wyższe od cen oferowanych przez ARR. W związku z kryzysową sytuacją na rynku wołowiny ARR rozpoczęła

w marcu zakupy na zapasy ćwierci wołowych. Ocenia się, że w II kwartale br. r. zakupy te mogą się kształtować w granicach 30-40 tys. ton.

W 2000 roku ARR sprzedała 81 tys. ton mięsa, wobec 125 tys. ton w 1999 roku. Uwalniane zapasy kierowane były na eksport i na rynek wewnętrzny. W III kwartale każdego roku sprzedaż zapasów jest największa, gdyż jej celem jest łagodzenie sezonowego spadku podaży i wzrostu cen.

W 2000 roku eksport mięsa wyniósł 253 tys. ton wobec 327 w 1999 roku i 385 tys. ton w 1998 roku, a import mięsa 72 tys. ton wobec odpowiednio 68 i 130 tys. ton. Ocenia się, że w 2001 roku eksport mięsa osiągnie poziom około 200 tys. ton, a import 60 tys. ton.

W 2000 roku w przetwórstwie mięsnym nastąpił duży spadek ubojów przemysłowych (prawie o 15%) przy równoczesnej minimalnej redukcji ubojów lokalnych i produkcji przetworów mięsnych. Trend ten będzie kontynuowany również w 2001 roku, co spowoduje, że uboje przemysłowe w ciągu dwóch lat mogą obniżyć się aż o 25%. Jest to proces sprzeczny z kierunkami niezbędnej restrukturyzacji przemysłu mięsnego. Spadek przetwórstwa przemysłowego prowadzi do braku rentowności (w 2000 roku strata netto wynosiła 0,83% wartości sprzedaży) i utraty płynności finansowej. Brak środków własnych w obrocie stale się pogłębia. Trudności te nie zahamowały jeszcze procesów inwestycyjnych, ale ryzyko ich ograniczenia w okresie przed integracją z UE jest duże.

W 2000 roku spożycie mięsa i podrobów wyniosło 65,2 kg wobec 66,8 kg w 1999 roku. W wyniku spadku podaży i wzrostu cen również i w 2001 roku, podobnie jak w poprzednim, spożycie mięsa obniży się do poziomu 63-64 kg/osobę.

SUMMARY

Total production of meat in the year 2000 (including fats and offals) amounted to 3114 thousand tons in terms of dead weight and was lower by 5,5% than recorded in 1999, including decrease in pork and beef production by 6,3 and 10,8% respectively. Total meat production in the year 2001 is estimated to further decrease by about 5%. The decrease would still concern pork (by 8%) and beef (by 13%). Poultry production is likely to increase by approx. 10%.

Low profitability of livestock fattening was a direct factor causing the decrease in meat production observed in the last two years. Procurement prices of hogs and cattle fluctuated at a low level for a long period of time, while feed prices kept rising. Nominal cattle prices for several years stagnated at the same level, which means a decline in real terms. Since the autumn of 1998 to the spring 2000 hog prices fell below the prices observed in the 1997/98 season firstly more than 30% and then gained back but still were than 20% below. Simultaneously grain prices in the first half of the year 2000 exceeded the level observed two years ago. Reflecting that cattle stock was shrinking for 3 years and in June 2000 was 14% down from June 1997. The size of swineherd was declining for two years and in July last year was down by 11% as compared to July 1998.

The supplies of animals for slaughter in the second half of the year 2000 sharply declined. It was accompanied with a rise in procurement prices. At the end of the year 2000 cattle prices exceeded those observed at the beginning of the year by about 20% and would probably keep rising if there was not a decline in demand for beef due to the BSE disease, which finally turned the market into a crisis situation. Bearing that in mind we forecast cattle herd in June 2001 to shrink for fourth time in row by several percent. Therefore a further decline in

the supplies of cattle for slaughter is expected next year.

The procurement prices of pork in the second half of the previous year increased in average by 23% as compared to a relevant period of 1999 and reached the level observed in the second half of 1997. Although average prices of rye and barley were by this time higher by respectively 10 and 15% than observed in the second half of 1997. Therefore price ratio of pork to grains was more narrow than observed 3 years ago, when the market was dominated with an upward tendency in hog production. In result of that a lack of interest in hog production persisted by the end of the previous year. Finally the interest in hog production increased in the first quarter of the current year and is expected to strengthen in the next months as hog prices are forecast to rise and grain and feed prices are stable. Nevertheless downward tendency in swineherd size cannot be stopped earlier than at the end of the year 2001 because in July this year it will be still below the level of July 2000. The size of swineherd in July 2001 is forecast 6% down from July last year, which will lead to increase in hog procurement prices.

The procurement of pork belies in the year 2000 conducted by the Agricultural Market Agency (AMA) concerned 66,4 thousand tons versus 119,9 thousand tons in 1999 when pork market was depressed by an extraordinary supply pressure. The scope of the AMA intervention this year is of marginal importance. In the first quarter of 2001 just 6,6 thousand tons of pork belies were bought-in because free market prices offered in April were higher than prices offered by the AMA. Due to a crisis situation on beef market the AMA started in March procurement of beef carcasses to replenish intervention stocks. It is assessed that in the second quarter of the current year the AMA is to buy-in about 30-40 thousand tons of beef carcasses.

In the year 2000 the AMA sold out to the market 81 thousand tons of meat versus 125 thousand tons in 1999. The AMA stocks were channelled onto domestic market as well as for exports. Each year in the third quarter the volume of intervention sales is the largest in order to relieve a seasonal decline in supplies and to rise in pork prices.

Meat exports in the year 2000 totalled 253 thousand tons versus 327 thousand tons in 1999 and 385 thousand tons in 1998 while meat imports 72 thousand tons versus 68 and 130 thousand tons respectively. Meat exports in the year 2001 are forecast to reach 200 thousand tons and imports to decline to 60 thousand tons.

Remarkable decline in slaughters in meat industry (by almost 15%) was the main feature of the year 2000. Simultaneously slaughters in local small slaughterhouses and the production of meat products declined just slightly. This trend is to be continued in the year 2001, which would lead to a 25% decline in the slaughter conducted by large-scale enterprises in two forthcoming years. Such process goes in contradiction to the directions of necessary restructuring of meat sector. The decline in large-scale meat processing leads to a lack of profitability (net loss generate in the year 2000 reached 0,83% of the turnover) and to the loss of financial liquidity. Lack of own capital is still deepening. Such obstacles have not hampered investments yet. But the probability of a decline in investments before the integration with the EU is quit high.

The consumption of meat and meat products in the year 2000 totalled 65,2 kg per capita versus 66,8 in 1999. Due to decline in supplies and increase in prices in the year 2001, similarly to the previous year, meat consumption will decline to some 63-64 kg per capita.